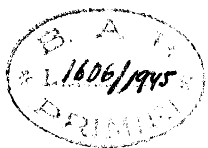
EUGEN JEBELEANU

CEEACE NU SE UITĂ

FUNDAȚIA REGELE MIHAI I

Eugen Jebeleanu

Ceeace nu se uită

cu desene de Florica Cordescu

FUNDAȚIA REGELE MIHAI I
39, BULEVARDUL LASCAR CATARGI, 39
BUCUREȘTI
1945

Dacă voiu uita tot ce-am îndurat,
Nu voiu mai urî niciodată.
Dar cum singurul meu bun e memoria,
O memorie de optsprezece carate,
Şi cum ura-i singura iubire
Cu care m'aţi învăţat voi, capete 'ngrăşate,
N'am să uit niciodată nimic,
Sub luna aceasta, şi ea îndopată.

Nimic, niciodată – e tot ce aţi dat
Tinereţii noastre scuturate de friguri,
Clătinată de foame ca marea 'ntre diguri,
Subţire şi slabă ca o umbră de vânt,
Purtându-şi inima'n pumni ca pe-o flacără,
O inimă sfâşiată şi fără cuvânt
Printre bijuteriile voastre ce ţipă şi scapără,
Inima noastră 'ngropată de voi
De mult, la Capul Bunei Speranţe.

Cum voiu putea, schiloade stanţe,
Prin voi să răzbun în veci de veci
Plânsul acela din ochii reci
Ai mortului tânăr în albe sandale,
Sandalele sparte şi fără arìpe
Hainele roase, pe care-anotimpul
Cu sceptre de apă şi plete de jale
Le destrăma şi el încă-odată?...

Nu, nu fugiți, amintiri din tenebre,
Amintiri ale mizeriei mele!
Nu pot să uit nici patul de-atunci,
Patul acela fără saltele,
Care-mi săpa gratii pe spate,
Trecându-mă 'n Africa, zeu printre zebre.

Flămând, m'aruncam în somn ca sinucigaşii,
Legănat în fiece noapte de-un gând
In plasa lui de-adâncă răcoare :
De nu m'aş mai trezì,
De nu m'aş mai trezì nicicând...

Târziu, nălucile somnului mă cuprindeau.
Sfere visam lunecând peste mine,
Cai de izvoare, oameni-tulpine
Cu gene de vânt, la mesele pline...
La mesele pline !...
                Gemând, mă trezeam
Certându-mă : Nu plânge'n somn. E ruşine...

Cu foamea'n braţe mă deşteptam...

Un ceaiu de soare luam c'un corn de lună
Şi-apoi, mai străveziu decât un geam,
In zorile ce abureau a pâine
Trudit mă coboram din Calea Laptelui
Pe bulevarde sure, ce răsună
Ca un galop de herghelii de piatră.

Dela etaje-mi trimeteaţi saluturi,
Fete-ale nopţii, prietene-obosite,
Cu ochii mari şi somnoroşi de fluturi
Mângâietori ai frunţii mele triste.

Imi amintesc de voi,
De voi şi de mâhnirea
Cu care urmăreaţi cum talpa-mi ruptă
Cu dărnicie împărţea cetăţii
Napoleoni turnaţi în huma toamnei...

Imi amintesc, o, şi de tine, Stela,
De saltul tău în gol dela mansardă,
De părul aruncat ca un blestem,
De pumnii strânşi şi acuzând pe cine
Şi de poşeta larg râzând alături
Cu patru lei în gura ei de umbră...

Şi iarăş mă revăd plecând spre seară
La marginea oraşului ce-adoarme.
Lin aţipesc colibele, pe rând,
Broaşte ţestoase 'ncremenite tainic ;
Adie vântul, le sărută ochii
Şi le vrăjeşte... Singur, într'o curte,
Stă ceferistul orb. E'n întuneric
De cincisprezece ani. Salcâmul lasă
Un pumn de lacrimi peste ochii albaştri.

Fochistul se gândeşte-acum la flăcări,
La flăcările care l-au orbit,
Surâde şi oftează: – Asta-i viaţa...
Lui i s'a dat lumină mult prea multă...
O scară-l suie apoi pe-acoperiş
Şi-acolo, printre umbre, orbu-ascultă
Cum – fluierând încet, ca din trecut –
Se'ndepărtează trenurile'n noapte.

Glasuri pierdute, răsunaţi în mine
Ca bulgării pe un sicriu de lemn
Purtat peste o lume de ruine...
Vieţi risipite, vă păstrez cenuşa
Fierbinte'n pumnii mei ca într'o vatră...

Şi iată-mă din nou în alt văzduh.

Sui scările clădirii până'n cer,
Tocmit să stau închis într'o cabină
A celui mai măreţ dintre ziare
Şi rezemat în coatele lucioase,
Să glăsuiesc la megafon mulţimii.

Suflete, nu te frânge când – superb –
Răsună glasul meu, străin de mine,
Şi'mparte lumii pe sub stolul stelelor
O pleavă de reclame comerciale!...

Crunt orator al veacului de zgură,
Priveam în jos talazurile-oraşului
De oameni, de lumini ce se roteau,
De umbre fâlfâind, de zbateri mute,
Un uriaş ocol de blănuri ninse
Purtate legănat pe umeri goi,
Mâini mlădiate scăpărând comete,
Pântece grase ferecate'n aur, –
Un râu fosforescent de putregaiuri,
O preumblare calmă şi rotundă...

Şi am văzut apoi
Cum, tunete pornind din zare, râul
Unda cea grasă şi-o schimbă în grabă
Ca pe o piele care-a năpârlit.

Pe străzile oraşului treceau
In rânduri strânse, tineri cot la cot,
Mânaţi de-un răpăit de darabane.
Şi'n drumul lor ce se topea în zare
Se risipeau cu toţii ca un fum,
Un fum amar neridicat la cer,
O ceaţă strecurată printre cruci...

Să nu mai văd, mâna la ochi duceam.
Dar fluviul, dedesubt, purta din nou
Pe groasa-i piele vechile vedenii
Calm revenite la aceeaş viaţă,
Cu fulgerări de pietre şi cu blănuri,
Cu solzi de-argint, cu râsuri de cristale, –
Un râu fosforescent de putregaiu,
Un cerc imens zâmbind ca o brăţară,
O fericire calmă şi rotundă...

Dar eu nu uit nimic. Eu sunt strigoiul
Din plină zi, cu buze de cenuşă,
Cel ce-şi deschide vinele şi vede
Că nu mai curg în ele decât lacrimi
Din plânsul celor răstigniţi de voi.

Priviţi-mă, dar nu vă mai miraţi:
Părul albit la douăzeci de ani
Sunt crengile copacului tristeţii
Prin ale cărui umbre se resfiră
Fantoma primăverilor pierdute,
Năluca tinereţii gâtuite...

**Aţi aruncat capetele noastre
Ca pe nişte zaruri sub pământ,
Nişte zaruri cu trei găuri albastre:
Gura şi ochii ce nu mai sânt
Şi care-asvârlite în orice chip,
Vă ies totdeauna cu noroc bun.**

**Gurile noastre de vânt învelite
N'au preţuit cât o gură de tun...**

Ca să trăieşti cumplit numai odată,
Să mori eşti nevoit de mii de ori.
Inima mea ascultă destrămată:
Cei ce s'au dus nimica nu mai vor...

Morţi neştiuţi, purtaţi-mă pe vânturi,
Căci eu sunt cel ce vrea şi pentru voi
Topor să fie, flacără cu ghiare
Sau o pădure 'n mers răzbunătoare!...

Martie - August 1944
Bucureşti - Naipu